

Notat

31. januar 2017

Kommentar til analyse af deltagelseeffekten

Folketingets økonomiske konsulenter har efter ønske fra Finansudvalget udarbejdet rapporten *Analyse af deltagelseeffekten – effekter af ændringer i den økonomiske tilskyndelse til beskæftigelse*. Rapporten er et review af eksisterende viden om deltagelseeffekterne og af de økonomiske ministeriers anvendelse af denne viden i forbindelse med vurderinger af konkrete skatte- og ydelsestiltag. Derudover er der et afsnit om aktive beskæftigelsesindsatser. Finansministeriet har tre overordnede bemærkninger til rapporten:

1. Det er en af rapportens hovedkonklusioner, at man ikke med sikkerhed kan sige, hvor stor deltagelseselasticiteten er, men at de empiriske studier tilsammen giver et billede i retning af, at deltagelseselasticiteten er positiv.

Finansministeriet finder, at den konklusion giver et ukorrekt billede af usikkerheden om effekterne i den eksisterende forskningsbaserede viden. Der findes en omfattende dansk og international empirisk litteratur om adfærdsvirkningerne ved ændringer i ydelserne for ledige. I litteraturen findes samlet set stærk evidens for, at både ydelsesafkortninger og ydelsesreduktioner øger arbejdsudbuddet.

2. Rapporten henviser til, at Finansministeriet siden 2002 har anvendt et generelt regnesetup til beregning af deltagelseeffekter ved ændringer i såvel skatte- som overførselssystemet, men at der er uklart hvilke grupper udenfor arbejdsmarkedet der regnes på.

Dette er en ukorrekt beskrivelse af den måde Finansministeriet beregner deltagelseeffekter af skatte- og ydelsesændringer. Det omtalte regnesetup anvendes hovedsageligt i forbindelse med skatteændringer og fx i forbindelse med den aftale mindreregulering i forbindelse med skatteaftale 2012, mens specifikke ydelsesændringer så som ændringer i dagpenge- eller kontanthjælpsreglerne typisk vurderes individuelt og på baggrund af relevant empiri. Det var fx tilfældet med ændringerne gennemført som led i dagpengeaftalen fra 2015, der er baseret på regnemoderne fra Dagpengekommissionen og dokumenteret i Dagpengekommissionens tekniske baggrundsrapport. Vurderingerne af skatteændringer giver anledning til deltagelseeffekter, der er på niveau med ækvivalente ændringer i ydelserne til ledige.

3. Det konkluderes i analysen, at der ikke findes *nogen effektstudier udgivet inden for de sidste ti år med brug af danske data, der påviser en signifikant effekt af, at dagpengeydelsen sættes ned.*

Det er faktisk forkert. Til dagpengekommissionen arbejde blev der i 2015 gennemført en effektevaluering, som netop bygger på ydelsesændringer i løbet af dagpengeperioden, som peger på en signifikant effekt, *jf. Dagpengekommissionen – teknisk analyserapport*. DØR, SFI og Beskæftigelsesministeriet har ligeledes evalueret virkningen af en reduktion af dagpengeydelsen, som følge af kortere ydelsesperiode, og når også frem til en signifikant effekt af lavere ydelse.

Endelig bemærkes, at Finansministeriet generelt indregner adfærdsvirkninger af ændringer i skatter eller ydelser i fx dagpengesystemet, når der foreligger et empirisk grundlag, der er tilstrækkeligt til at opføre pålidelige skøn over effekterne. Indregnes adfærdsvirkninger ikke i disse tilfælde, vil det give en bias i de økonomiske vurderinger.